

10.12.2023 - Medzinárodný deň ľudských práv

Problematika ľudských práv a práv dieťaťa je stará ako samotné ľudstvo. Vývojom ľudskej spoločnosti rástla potreba presadzovať práva jednotlivcov a napokon všetkých ľudí tejto planéty. Život každého človeka je od narodenia spätý s určitými pravidlami a zvykmi. Každý človek (teda aj dieťa) má v spoločnosti svoje práva, ale zároveň i povinnosti. V minulosti boli tieto práva priznávané iba vládcovi a šľachte, zatiaľ čo obyčajným ľuďom len v malej miere, prípadne boli celkom upierané.

Poznať 10. december - **Medzinárodný deň ľudských práv** svoje práva, využívať ich a súčasne dodržiavať povinnosti je základným právom, ale aj povinnosťou každého jednotlivca. Je základom slobody, spravodlivosti a mieru vo svete. Ignorovanie ľudských práv a pohrdanie nimi viedlo k barbarským činom urážajúcim svedomie ľudstva. Preto vybudovanie sveta, v ktorom sa budú ľudské bytosti zbavené strachu a núdze tešiť slobode prejavu a viery, bolo prehlásené **za najvyšší cieľ ľudstva**. Nevyhnutné je, aby boli ľudské práva chránené zákonom, ak nemá byť človek donútený uchýľovať sa ako k poslednej možnosti k odboju proti tyranii a útlaku. Nevyhnutné je podporovať rozvoj priateľských vzťahov.

Vo **Všeobecnej deklarácii ľudských práv**, sú ľudské práva postavené na základoch ľudskej dôstojnosti a ponechávajú si svoj univerzálny charakter. Všeobecná deklarácia ľudských práv je prvým medzinárodným dokumentom, ktorý chráni ľudské práva. Tvorba deklarácie trvala približne dva roky, pričom oficiálne schválená bola Valným zhromaždením OSN dňa 10. decembra 1948 v Paríži. Deklarácia mala odvtedy strážiť slobodu a česť občanov sveta. Všeobecná deklarácia ľudských práv obsahuje 30 článkov, ktoré sa týkajú rovnoprávnosti všetkých ľudí, ich nároku na život, slobodu a osobnú bezpečnosť, ich práva na vlastníctvo majetku, na vlastné názory a vyznanie, ako aj práva slobodne sa zúčastňovať na kultúrnom živote spoločnosti. Význam deklarácie spočíva predovšetkým v tom, že je prvým uceleným vyjadrením požiadavky medzinárodnej komunity na vytvorenie zoznamu základných ľudských práv a slobôd, ktoré by boli priznané všetkým ľuďom na celom svete. V preambule sa štáty hlásia k univerzálnemu uznaniu a hlavne dodržiavaniu vymenovaných práv a slobôd.

V súčasnej dobe sa stretávame s narastajúcou nenávisťou, netoleranciou či rasizmom, vnímame to tak vo svete, ako aj vo svojom okolí, preto výzva pre nás je jednoznačná – upevňovať hodnoty a chrániť si ľudské práva definované Deklaráciou, ktorá pod svoju ochranu vzala všetkých ľudí, pretože *„Moja sloboda končí tam, kde začínam obmedzovať slobodu iného človeka.“*

Pripravila: Mgr. Iveta Šaffová